

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

14.5.2008

B6-0224/2008

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavien kysymysten B6-0153/2008 ja B6-0154/2008 johdosta

työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Ģirts Valdis Kristovskis ja Ryszard Czarnecki

UEN-ryhmän puolesta

(köyhdytettyä) uraania sisältävistä aseista ja niiden vaikutuksesta ihmisen terveyteen ja ympäristöön – tavoitteena tällaisten aseiden maailmanlaajuinen käyttökielto

Euroopan parlamentin päätöslauselma (köyhdytettyä) uraania sisältävistä aseista ja niiden vaikutuksesta ihmisen terveyteen ja ympäristöön – tavoitteena tällaisten aseiden maailmanlaajuinen käyttökielto

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon köyhdytetyn uraanin käytöstä tavanomaisissa ampumatarvikkeissa aiemmin antamansa päätöslauselmat, joissa se on kehottanut
 - (a) suorittamaan perinpohjaisia tutkimuksia ja raportoimaan sen jälkeen parlamentille tällaisten ampumatarvikkeiden käytöstä sotilaallisissa toimissa Balkanilla, Irakissa, Afganistanissa ja muualla sekä niiden vaikutuksesta sotilaisiin ja siviiliväestöön sekä väestön käytössä olevaan maahan (13. helmikuuta 2003),
 - (b) kaikkia EU- ja Nato-jäseniä EU:n soveltaman ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti asettamaan tällaiset ampumatarvikkeet käyttökieltoon, kunnes mainitut tutkimukset on tehty (17. tammikuuta 2001),
 - (c) kieltämään köyhdytetyn uraanin käyttö kokonaan (17. marraskuuta 2005 ja 16. marraskuuta 2006),
- panee merkille YK:n pääsihteerin puheen, jonka tämä piti ympäristön turmelemista sodissa ja aseellisissa selkkauksissa vastustavilla kansainvälisillä teemapäivillä (6. marraskuuta 2002) ja jossa tämä totesi, että vaikka ydinaseita, kemiallisia aseita ja biologisia aseita säännelläänkin kansainvälisillä sopimuksilla, ympäristöä uhkaavat uudet menetelmät, kuten köyhdytetyn uraanin käyttö ammuksissa,
- ottaa huomioon köyhdytettyä uraania sisältävien aseiden ja ammusten käytön vaikutuksia koskevan YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 62/30, joka hyväksyttiin selvällä äänten enemmistöllä 5. joulukuuta 2007 ja jossa korostettiin köyhdytetyn uraanin sotilaalliseen käyttöön liittyviä ongelmia ja kehoitettiin YK:n jäsenvaltioita tutkimaan uudelleen uraaniaseiden käytöstä aiheutuvia terveystriskejä,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan,
 - A. ottaa huomioon, että (köyhdytettyä) uraania on käytetty laajalti nykyaikaisessa sodankäynnissä sekä panssarotuihin kohteisiin ammuttavissa ammuksissa maaseutu- ja kaupunkiympäristössä että erityisen lujana ohjus- ja tykistöiskuilta suojaavana panssarina,
 - B. panee merkille, että sen jälkeen, kun liittoutuneet käyttivät kyseistä ainetta ensimmäisessä Irakin sodassa, on ryhdytty todella tutkimaan hienojen uraanihiukkasten, joita syntyy näiden aseiden osuessa koviin maaleihin, radioaktiivisuutta ja kemiallista myrkyllisyyttä; toteaa, että huolta on ilmaistu myös maaperän ja pohjaveden saastumisesta, jota aiheuttavat maaliin osumattomat ammuksset,

- C. toteaa, että vaikka tieteellisen tutkimuksen avulla ei olekaan toistaiseksi saatu selviä todisteita haitoista, mikä johtuu osaltaan siitä, että sotilaallinen johto ei ole sallinut itsenäistä tutkimusta ajoissa, on runsaasti näyttöä sekä sotilashenkilöstölle (esim. Kosovosta palanneet italialaissotilaat) että siviiliväestölle (esim. raskaana olevat irakilaisnaiset ja heidän synnyttämänsä epämuodostuneet lapset) aiheutuneista haitallisista ja usein tappavista vaikutuksista,
- D. toteaa, että muutaman viime vuoden aikana on opittu todella tajuamaan köyhdytetyn uraanin aiheuttamia ympäristö- ja terveysriskejä ja että on korkea aika saattaa kansainväliset sotilasstandardit asiassa saavutetun edistyksen tasalle,
- E. katsoo, että köyhdytetyn uraanin käyttö sodassa on ristiriidassa kirjoitetun ja vakiintuneen kansainvälisen ihmisoikeus- ja ympäristölainsäädännön perussääntöjen ja -periaatteiden kanssa,
1. kehottaa jäsenvaltioita pitämään kiinni YK:n 1. joulukuuta 2007 hyväksymän päätöslauselman 1 kohdasta ja toimittamaan ennen kesäkuun loppua raportin, jossa kerrotaan niiden kannat köyhdytettyä uraania sisältävien aseiden ja ammusten käytön vaikutuksiin;
 2. pyytää EU:n korkeaa edustajaa tarkastelemaan, olisiko köyhdytettyä uraania sisältävien ammusten käytön kieltäminen sisällytettävä Euroopan turvallisuusstrategian tulevaan tarkistukseen;
 3. pyytää neuvostoa ja komissiota teettämään perinpohjaisia tutkimuksia köyhdytetyn uraanin käytöstä kaikilla niillä alueilla, joille on lähetetty eurooppalaista sotilas- ja siviilihenkilöstöä kansainvälisiin tehtäviin; kehottaa sekä Natoa että Yhdysvaltoja antamaan täyden tukensa näille tutkimuksille;
 4. kehottaa jäsenvaltioita tulevia operaatioita ajatellen pidättymään köyhdytettyä uraania sisältävien aseiden käytöstä ETPP-operaatioissa;
 5. kehottaa jäsenvaltioita, neuvostoa ja komissiota antamaan tehtäviin osallistuvalla sotilas- ja siviilihenkilöstölleen sekä ammatillisille organisaatioille kattavat tiedot siitä, miten todennäköistä on, että köyhdytettyä uraania on käytetty tai saatetaan käyttää asianomaisen operaation alueella, sekä toteuttamaan riittävät suojatoimenpiteet;
 6. kehottaa jäsenvaltioita, neuvostoa ja komissiota laatimaan tarkat ympäristöselvitykset köyhdytetyn uraanin saastuttamista alueista (testausalueet mukaan luettuina) sekä tukemaan täysipainoisesti, myös taloudellisesti, uhrien ja heidän perheenjäsentensä avustamiseen tarkoitettuja hankkeita sekä saastuneiden alueiden puhdistustoimia;
 7. kehottaa EU:n jäsenvaltiota ja Nato-maita tarkastelemaan mahdollisuutta pitää voimassa köyhdytettyä uraania sisältävien aseiden käyttökielto tai asettaa sellainen taikka määrätä ainakin niiden käytön keskeyttämisestä sekä lopettamaan järjestelmällisesti tällaisten aseiden valmistuksen ja hankkimisen;
 8. kehottaa jäsenvaltioita ja neuvostoa ottamaan vastuun sellaisen kansainvälisen sopimuksen valmistelemisesta YK:n tai "halukkaiden valtioiden koalition" avulla, jolla

kielletään uraaniaseiden kehittäminen, valmistus, varastointi, siirtäminen, testaus ja käyttö ja jolla määrätään olemassa olevien uraaniasevarastojen hävittämisestä tai kierrätyksestä;

9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Natolle ja Naton parlamentaariseen yleiskokoukselle, YK:lle, Euromilille, Kansainväliselle Punaiselle Ristille sekä Maailman terveysjärjestölle.